

Postbáturinn, Immanuel, er kominn á Helluna.

Tá dagurin kom, og eg skuldi fara kom mamma og stakk mær ein 5 kr. seðil og bað meg fara oman til Daddu og siga henni farvæl. Onkur vildi siga, at hon dugdi meira enn at mata seg, men eg veit at tað var ein góð gerð, tí hon var ein gomul kona, sum lá lamið í songini og tørvaði hjálp. Eg gloymi ikki hvussu hjartaliga hon takkaði og stakk hondina niður við stokkinum og gav mær einar vøttir. Hon bað so innarlíga, at eydnan skuldi fylgja mær.

Spraggurnar

Ein serstakari hending vil eg siga frá. Henry, ein vinur mín, og eg høvdu fingið egnt eina kalvalínu, og pápi hansara kom við okkum. Vit fingið triggjar smákalvar, sum vígaðu um 45 kg. tilsamans.

Tá vit komu komu aftur at landi var postbáturinn farin. Har var einki at gera, tí Kjølbro tók bara ímóti kalva, tá hann fekk sent teir beinanvegin við Tjaldrinum. Nú bleiv lagið ringt, tí vit høvdu væntað okkum nakrar krónur. Eg mátti royna at finna uppá okkurt. Tá vit komu upp morgunin eftir, var hann kominn á landnyrðingi, og fleiri trolarar lógu og krokaðu fyri Helluni. Henry og eg fóru umborð á ein trolara úr Aberdeen og bóðu hann selja kalvarnar fyri okkum á marknaðinum. Olaf Joensen kom við og hjálpti okkum við tí enska.

So gingið nakrar vikur, tá vit blivu havdir til rukku í bygdini. Tá trolararnir sóust útfyri, róptu dreingirnir eftir okkum, at nú vildi trolararnir hava meira kalva, tí hinir vóru etnir.

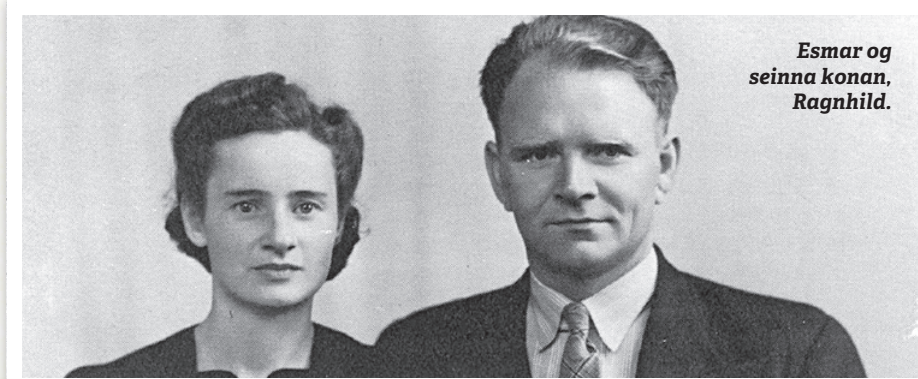
Men so ein dagin komu 71 krónur úr Aberdeen, og tá lótu vit tað sanniliga hoyrast á Viðareidi! Hetta var fyrsti uttanlands handil, sum eg var við at gera.

Hellan – ein grípandi bygdamynd

Ein grípandi bygdamynd er horvin í okkara tíð, og tað var tá skipsmennirnir um várið fóru á Suðurlandið.

Hetta at fara á Suðurlandið var so hættisligt, at tað vóru ofta ófrættir at hoyra um skip, sum fingið skaða ella tað, sum verri var, at tey blivu burtur við manningini.

Tað var ikki so lægt, at mammur, sum komu at sita einsamallir eftir við smábørnunum, blivu tungar í huganum, tá farast skuldi avstað.

Esmar og seinna konan, Ragnhild.

Sum forsyrgjari hevði maðurin einki annað valg enn at fara, og teir so frægt tilkomnu synirnir máttu fylgja við. Helst hevði maðurin havt eitt orð við keypmannin um at lata konu og børn fáa tað neyðturviliga uppá borg, meðan hann var burtur, í vónini um at kunnu gjalda, tá hann fekk pening.

Nú var mars mánaður byrjaður. Tá postbáturinn kom, kom røringur í bygdina, og tú sá heil fylgi koma úr ymiskum húsum fara oman á bakkan og oman á Hellu.

Tað hendi so nógv á Helluni, har runnu bæði sorgar- og gleðistár. Tá hoyrdust ofta ófrættir, og ikki komu altíð teir aftur, sum fóru. Onkuntíð kom bara klædnaposin aftur.

Tað skuldu fleiri pápar avstað ein ávísan dag eg minnst. Ein teirra var Søren. Kona hansara, Ebba, kom at sita eftir heima við tveimum synum. Hon stóð við teimum undir Hamrinum, meðan Søren rann eins og hinir fyri at fáa klædnaposan turran í bátin. Hann segði smílandi farvæl við ætt og vinir, sum hann kom framvið. Men hvørja ferð eygu hansara fóru undir Hamaran, har Elspa og tey smáu stóðu, kom eitt tungt brá yvir andlit hansara.

Nú mátti Søren eisini í bátin, og tungur í huga fór hann niðan undir Hamaran. Hjórtur møttust – hann fevnir fyrst tey smáu, meðan Elspa roynir at fjala tárini við turriklæðnum. Tá ið hann kysti hana kann hann hava sagt: »Óttast ikki, eg komi aftur.« Eg legði til merkis, at allir gjørdur eins og Søren – seinast heilsaðu teir sínum egnu.

So fór báturinn frá, og allir tóku húgvuna av

Komandi partur

Í komandi parti verður áhugaverd frásøgn hjá Rose, sum kemur úr Biafra í Nigeria, og sum upplivdi teir ræðuleikar, sum tilkomin fólk enn minnst. Hennara dóttir og ommubørn eru føroyingar.

Esmar hevði nógv samstarv við Hvannasundsbrøðurnar. Í aftara rað siggja vit v.f. Svenning, Poli, Óli og Hans Pauli. Í fremra rað Kaj, Esmar og Andreas. Bert Svenning er enn á lívi. Hann verður 90 ár í ár.

Esmar giftist við Thurid, dóttir Christian Holm Jacobsen, men hon doyði árið eftir, í 1937, av nátasjúku.

Hann fór á skiparaskúla og fór beint, sum hann hevði fingið prógv, við Ananu, sum við 160 monnum róði út í Grønlandi.

Tað var skjótt, at hann gjørdist trolaraskipari. Hetta var fyrst við Norðbúgvunum. Ein av manningini var systirsonurin, Jákup á Sundi, sum m.a. greiddi frá hesi sigling í hesi røð fyri nøkrum árum síðani.

Seinni kom hann at føra Leiv Øssurson hjá AT á Tvøroyri, og hetta gekk sera væl.

Virki á landi

Esmar var nú blivin giftur við Ragnhild úr Hvalba.

Nú var hann farin at hugsa um aðrar møguleikar enn at sigla. Hann fór at selja olju og stovnaði Føroya Oljusølu, sum seinni varð yvirtikin av Esso, har Esmar gjørdist stjóri til hann legði frá sær fyri aldur.

Í 1955 var Esmar saman við Hvannasundsbeiggjunum við til at keypa trolaran Fiskanes, har Hans Pauli gjørdist skipari.

Saman við teimum stovnaði hann eisini Saltsøluna, sum Hans Pauli seinni átti einsamallur.

Eini 10 ár seinni varð Fiskanes seldur, og tá bygdu teir saman við fuglfirðingum Havsbrún í Fuglafirði. Har var Esmar annar stjórin fyrstu tíðina. Seinni varð Havsbrún seld til Føroya Fiskaíðnað.

Eisini var Esmar við í Bacalao til tað allar seinasta. Tað kann sigast, at hann lá fram við, har tað var møguligt. Tá ið tað í 1970 knípti at sleppa av við saltsild, tók Esmar um endan og fekk í lag munandi sølu til Polen.

Umframt alt tað verðsliga var Esmar eisini virkin í Brøðrasamkomuni. Alt í alt kann sigast, at hann var ein spennandi persónur, sum tað var stuttligt at kenna.

Komandi partur

Í komandi parti verður áhugaverd frásøgn hjá Rose, sum kemur úr Biafra í Nigeria, og sum upplivdi teir ræðuleikar, sum tilkomin fólk enn minnst. Hennara dóttir og ommubørn eru føroyingar.

og veittraðu farvæl, meðan tað ljóðaði aftur av Helluni frá konum og børnum, sum einsamøll fóru aftur til hús. Sjálvst um óttin og biðitíðin tyktist long, so var heilt annað lag á Helluni, tá ið túrurin var av, og teir komu aftur. Tá Søren kom aftur upp á Helluna og sá, at øll hansara vóru har, var hann glaður, og tá var eingin ivi um, hvørji fingið tann fyrsta kossin.

So kom dagurin, tá mamma eisini fylgi mær, sínum yngsta soni, oman á Hellu, soleiðis sum hon hevði fylgt hinum brøðrum mínum og døtrunum, sum vóru giftar burtur. Nú vóru ungarnir floygdur uppi við Garð og reiðrið var tómt.

Har stóð hon nú einsamøll á Helluni, eftir at hava givið børnum sínum alt, sum hon maktaði, elskaða mamma mín.

Vaksnamannalívið

Esmar var trý ár við Eklíptiku. Inntøkan var eisini góð, men hon fór til mammuna. Hetta kom væl við, tá ið teir bláu konvoluttarnir komu frá sakførara at gjalda skuld. Men Esmar lovaði sær sjálvum, at tá ið hann kom at forvinna meira skuldi mamman hava tað gott og sleppa undan hesum.

Edvard, beiggi Esmar, fekk Albert Victor at føra í 1928. Hon var deyðsiglari. Men Esmar helt seg hava skyldu at fara við beiggjanum, og hann fór av roksskipi við motori til beiggjan. Seinni fóru teir við Carlton, sum var eitt munandi betri skip. Tað hevði eisini motor.

Men Esmar vildi meira enn hetta, so hann fór eitt skifti út at sigla við Mærsk. Seinni var hann við øðrum skipum.